

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra, v právní věci žalobkyně: **Odborová organizace pracovníků správ památkových objektů při Národním památkovém ústavu**, se sídlem Bouzov 8, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury** se sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2008, čj. 13743/2005, a proti fiktivnímu rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2008, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 1. 2010, čj. 5 Ca 385/2008 - 78,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d ň ě n í :

I.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 11. 2008, čj. 13743/2005, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Národního památkového ústavu, ústředního pracoviště, ze dne 25. 10. 2004, čj. 8365/2004, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobkyně o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

Dále bylo podle žalobkyně vydáno dne 15. 10. 2008 fiktivní negativní rozhodnutí žalovaného (§ 16 odst. 3 věty druhé část věty za středníkem zákona o svobodném přístupu k informacím) o odvolání žalobkyně ve stejné věci.

II.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze. Současně požádala o osvobození od soudních poplatků.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 19. 1. 2009, čj. 5 Ca 385/2008 - 18, nepřiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků, Nejvyšší správní soud však rozsudkem ze dne 19. 8. 2009, čj. 8 As 20/2009 - 50, usnesení městského soudu zrušil.

Městský soud poté usnesením ze dne 7. 1. 2010, čj. 5 Ca 385/2008 - 78, opětovně nepřiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků.

Uvedl přitom, že žalobkyně vede u městského soudu ve značném počtu spory ve věcech spadajících do působnosti zákona o svobodném přístupu k informacím. Ve věci žalobkyně, popř. její právní předchůdkyně (původní žalobkyně), eviduje městský soud 41 soudních sporů, ve věcech předsedkyně žalobkyně pak městský soud eviduje 60 soudních sporů. Pro posouzení žádosti je podstatný samotný způsob, jakým žalobkyně, resp. její předsedkyně, soudní spory vede a jaká je jejich podstata.

V této souvislosti městský soud konstatoval, že ve věci sp. zn. 7 Ca 216/2008 se žalobkyně domáhala zaslání rozsudků dvou konkrétních soudkyň. Žádost o tuto informaci podala dne 27. 6. 2008. Dne 14. 7. 2008 byla žalobkyně vyzvána k doplnění žádosti. Ač výzva k odstranění vad nebyla vydána v zákonem stanovené sedmidenní lhůtě, směřovala k odstranění vad podání tak, aby bylo postaveno najisto, jaké rozsudky mají být žalobkyni zaslány, a aby informace mohly být poskytnuty v celém požadovaném rozsahu. Namísto vyhovění výzvě, které by spočívalo v napsání jedné věty (žalobkyně komunikovala se správními orgány prostřednictvím elektronické pošty), žalobkyně podala proti takovému postupu stížnost namítající výlučně nedodržení shora uvedené lhůty. Takový postup žalobkyně dle názoru městského soudu nesměřoval k získání informace, kterou soud nepochybně hodlal žalobkyni poskytnout, nýbrž pouze k zahájení řízení o stížnosti před žalovaným, tedy v konečném důsledku k oddálení získání informace. Městský soud označil takové jednání za šikanózní výkon práva.

Dále městský soud připomněl, že ve věcech sp. zn. 5 Ca 40/2008 a sp. zn. 5 Ca 41/2008 se původní žalobkyně domáhala zrušení dvou fiktivních negativních rozhodnutí žalovaného „vydaných“ na základě zákona o svobodném přístupu k informacím. Spolu s podanou žalobou požádala o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Soud žádostem vyhověl, přihlédl přitom k finanční situaci žalobkyně. Ta se následně domáhala, aby soud ustanovení zástupce zrušil, neboť nedošlo k první poradě s klientem. Soud žádosti nevyhověl, neboť ustanovený advokát již byl ve věci činný (nahlédl do spisu). Proti tomuto usnesení podala žalobkyně kasační stížnost. Ustanovený advokát následně požádal o zrušení ustanovení a přiložil přípis žalobkyně, ze kterého vyplývá, že došlo k narušení nezbytné důvěry. Soud ustanoveného advokáta zprostil povinnosti zastupovat žalobkyni a určil jeho odměnu za provedený úkon, tj. nahlédnutí do spisu. Následným podáním žalobkyně vzala kasační stížnost zpět a podala novou, v níž tvrdila, že se soud zcela nedostatečně zabýval tvrzením advokáta o narušení vzájemné důvěry, bylo přitom na něm, aby prokázal, proč a z jakého důvodu k tomu došlo a co mu brání žalobkyni zastupovat. Pokud by soud automaticky vyhovoval podobným návrhům, znamenalo by to dle žalobkyně pro advokáty snadnou možnost, jak se zbavit neoblíbeného a špatně placeného zastupování *ex officio*. Žalobkyně uvedla, že si není vědoma ničeho, čím by měla zavdat příčinu ke snížení důvěry ustanoveného zástupce, když vždy poskytovala plnou součinnost. Za úkon nebylo podle ní třeba přiznávat odměnu, neboť šlo o úkon procesně zcela zbytečný. Žalobkyně navrhla, aby soud opravil zřejmou nesprávnost ve výroku usnesení. Soud návrhu nevyhověl, následně žalobkyně podala další kasační stížnost. Městský soud k výše uvedenému odkázal na závěr Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 31. 8. 2009, čj. 8 As 49/2009 - 113.

Městský soud také uvedl, že se žalobkyně podle svého tvrzení ocitla ve složité finanční situaci, protože zaměstnavatel vůči ní neplní povinnosti dle pracovněprávních předpisů. Na zaměstnavateli se žalobkyně domáhá občanskoprávními žalobami u Obvodního soudu pro Prahu 1 a u Okresního soudu v Olomouci plnění těchto povinností. Jádro sporů

má pracovněprávní základ, prostředkem k řešení těchto sporů však podle městského soudu není obstrukční využívání zákona o svobodném přístupu k informacím. Řízení o žalobách ve věci tohoto zákona nikterak nesouvisí s úkoly odborových organizací ani s úlohou žalobkyně definovanou v jejích stanovách, jejichž obsah je městskému soudu znám z jeho úřední činnosti.

Městský soud v tomto ohledu poukázal na to, že zákon o svobodném přístupu k informacím předpokládá, že výkon jím upravených veřejných subjektivních práv směřuje k uskutečnění cíle sledovaného tímto zákonem. Žalobkyně svým jinak právně dovoleným chováním sleduje vyvolání řízení, a to v některých případech s vědomím, že toto řízení ve svém důsledku k poskytnutí informace nijak nepřispěje. Podle městského soudu se jedná o závadný výkon práva. Jednání žalobkyně sice může vést k výsledkům, které mělo právo na zřeteli, ale bylo učiněno nikoliv za účelem dosažení výsledků, k jejichž docílení byla žalobkyni propůjčena ochrana, nýbrž aby bylo dosaženo výsledků jiných, jež jsou jinak považovány za nevíтанý vedlejší následek tohoto jednání. Takový výkon práva je ve skutečnosti pouze zdánlivým, účelem nebylo vykonat právo, ale samoučelně napadnout postup správního orgánu opravným prostředkem, zatímco dosažení vlastního smyslu a účelu sledovaného právní normou bylo pro žalobkyni nepochybně vedlejší a z jejího hlediska bez významu. Závěry o výkonu práva šikanózním způsobem přitom městský soud učinil i s ohledem na rozsah a povahu sporů, jež žalobkyně, resp. její předsedkyně, u městského soudu vedou. Městský soud uzavřel, že jakkoliv je z hlediska právní subjektivity třeba odlišit odborovou organizaci a její předsedkyni, je jednoznačné, že tyto subjekty jednají nejen ve shodě, ale fakticky jde pouze o úkony jednoho subjektu, a to předsedkyně žalobkyně. Pokud žalobkyně hodlá vymáhat svá práva soudní cestou, a to v takovém rozsahu a způsobem, jak činí, je třeba po ní požadovat, aby soudní řízení vedla s vědomím existence nákladů řízení. S ohledem na počet sporů iniciovaných žalobkyní a s akcentem na šikanózní povahu některých uplatněných žalob je třeba žádost žalobkyně o osvobození od soudních poplatků považovat za zneužití tohoto institutu.

Konečně pak městský soud uzavřel, že je namístě odepření dobrodiní osvobození od soudních poplatků. Důvodem pro odklon od dosavadní rozhodovací praxe, kdy městský soud opakovaně žalobkyni, resp. její předsedkyni, osvobození od soudních poplatků přiznával, je stoupající počet sporů těmito subjekty iniciovaný a zejména jejich v některých případech zjevně účelový charakter, a samotný postup žalobkyně v těchto sporech, ze kterého není patrná snaha dobrat se meritorního rozhodnutí ve věci.

III.

Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti usnesení městského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost napadeného usnesení.

Stěžovatelka namítla, že městský soud neměl pro závěr o šikanózním výkonu práva žádnou oporu. Jde o zcela překvapivé tvrzení, které se neobjevuje v předchozím usnesení městského soudu v této věci. Má-li být tímto údajným šikanózním výkonem práva počet správních žalob ve věci neposkytování informací podaných žalobkyní, tento počet se od ledna 2009 v podstatě nezměnil. Ze strany soudu jde tedy o důvod zcela účelově vytvořený, aniž by se soud zabýval tím, že právo na informace je ústavním právem, které není třeba explicitně deklarovat ve stanovách, ani nemusí být domáhání se tohoto práva nikterak zdůvodňováno. Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“) na rozdíl od zneužití vlastnického práva dle čl. 11 odst. 3 Listiny dle stěžovatelky nezná zneužití práva na informace. Realizace tohoto ústavního práva je zcela v souladu s posláním stěžovatelky jakožto odborové organizace, neboť se požadovaná informace týká pracovněprávní problematiky. Městský soud

se dle stěžovatelky povahou žádané informace vůbec nezabýval, ani nevzal v úvahu, že na poskytnutí této informace má stěžovatelka nárok i dle § 276 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. V žádném případě tak nemůže jít o výkon práva v rozporu s dobrými mravy.

Napadené usnesení podle stěžovatelky porušuje zásadu předvídatelnosti soudního rozhodování, je zcela překvapivé a není výsledkem realizace nezávislé rozhodovací činnosti, ale zneužitím moci k faktickému bránění právu. Stěžovatelka se několika žalobami domáhá podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, náhrady škody způsobené nezákonnými rozhodnutími a nesprávným úředním postupem městského soudu. Úmysly soudu jsou tedy dle stěžovatelky zcela zřejmé – znemožní-li stěžovatelce přístup k soudu, eliminuje nebezpečí z případného vznesení dalšího nároku na náhradu škody. Postup soudu považuje stěžovatelka za nemravný, neboť soud v rozporu s čl. 3 odst. 3 Listiny trestá stěžovatelku za realizaci jejího základního práva zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny.

IV.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

Nejvyšší správní soud setrvale zastává názor, že v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost, ani na povinném zastoupení advokátem (např. rozsudek ze dne 24. 10. 2007, čj. 1 Afs 65/2007 - 37, srov. také rozsudek ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 43/2007 - 77, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud proto posuzoval kasační stížnost, aniž by stěžovatelka zaplatila soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti a aniž by byla v tomto řízení zastoupena advokátem.

Dále Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se především zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. V tomto ohledu zejména posuzoval, zda jde o kasační stížnost přípustnou ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení není kasační stížnost přípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Rozsudkem ze dne 19. 8. 2009, čj. 8 As 20/2009 - 50, Nejvyšší správní soud zrušil pro nepřezkoumatelnost předchozí usnesení městského soudu, kterým městský soud stěžovatelce nepřiznal osvobození od soudních poplatků.

Přestože nyní stěžovatelka v rámci stížních námitek výslovně neuvedla, že důvodem podání kasační stížnosti je nedostatek respektu městského soudu k závaznému právnímu názoru Nejvyššího správního soudu, nelze podanou kasační stížnost odmítnout jako nepřípustnou. Je zřejmé, že zrušil-li ke kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu

pro jeho nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů, nemůže nepřípustnost kasační stížnosti podané proti následnému rozhodnutí městského soudu ve smyslu citovaného ustanovení prakticky přicházet v úvahu. Teprve v rámci řízení o této (druhé) kasační stížnosti totiž Nejvyšší správní soud může věcně posuzovat, zda městský soud správně posoudil spornou právní otázku, s níž se až v nyní napadeném usnesení vypořádal, resp. měl vypořádat (srov. také náleze Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, <http://nalus.usoud.cz>).

Dále Nejvyšší správní soud posoudil namítanou nepřezkoumatelnost napadeného usnesení. Stěžovatelka své stížní námitky podřadila mj. pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., aniž by však specifikovala, zda proti usnesení městského soudu brojí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud se proto mohl touto stížní námitkou, vědom si významu dispoziční zásady ovládající soudní řízení správní, zabývat pouze v takové míře obecnosti, v jaké jí stěžovatelka vznesla. V opačném případě by totiž nepřípustným způsobem nahrazoval vůli stěžovatelky, pokud jde o vymezení předmětu řízení.

V této souvislosti zdejší soud připomíná, že za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost je podle ustálené praxe třeba považovat taková rozhodnutí soudu, z jejichž výroků nelze zjistit, jak soud ve věci rozhodl, případně jsou-li výroky vnitřně rozporné. Pod tento pojem lze podřadit i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS). Vadou nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost jsou taktéž zatížena ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, a dále taková rozhodnutí, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS). I při posouzení nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů pak Nejvyšší správní soud vyšel ze své ustálené judikatury (srov. shora zmíněné rozhodnutí č. 133/2004 Sb. NSS nebo rozhodnutí ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS), na kterou nyní pro stručnost odkazuje.

Napadené usnesení městského soudu žádnou ze shora uvedených vad netrpí. Městský soud, vázán právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu, přezkoumatelným způsobem odůvodnil přijaté závěry. Učinil tak i ve vztahu k odklonu od dosavadní rozhodovací praxe, podle které byla stěžovatelka v obdobných věcech opakovaně od soudních poplatků osvobozována. Stížní námitka tedy není důvodná.

Dále stěžovatelka namítla, že městský soud nesprávně posoudil otázku naplnění předpokladů pro osvobození stěžovatelky od soudních poplatků. Důvody, o které městský soud opřel odklon od dosavadní rozhodovací praxe, stěžovatelka považovala za účelové. Městský soud podle ní neměl oporu pro závěr o šikanózním výkonu práva.

Městský soud zdůvodnil názorový posun tím, že stěžovatelka zneužívá dobrodiní osvobození od soudních poplatků. Důvodem pro odklon od stávající judikatury, kdy městský soud opakovaně stěžovatelce, její právní předchůdkyni, resp. její předsedkyni, osvobození od soudních poplatků přiznával, je podle městského soudu stoupající počet sporů těmito subjekty

iniciovaný, jejich zjevně šikanózní charakter a samotný postup stěžovatelky v těchto sporech, ze kterého není patrná snaha dobrat se meritorního rozhodnutí ve věci. Městský soud své závěry v odůvodnění napadeného usnesení dokládá na dvou konkrétních příkladech šikanózního postupu stěžovatelky, přičemž v této souvislosti mj. citoval závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2009, čj. 8 As 49/2009 - 113, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud předně uvádí, že zneužívání dobrodiní osvobození od soudních poplatků je nepochybně důvodem způsobilým legitimizovat odklon od dosavadní rozhodovací praxe. Má-li soud v každém jednotlivém případě vážít konkrétní specifické okolnosti žádosti o osvobození od soudních poplatků a individuální poměry žadatele, musí se v rámci tohoto postupu zabývat i otázkou, zda žadatel neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem. Jakkoliv § 36 odst. 3 s. ř. s. oproti § 138 odst. 1 o. s. ř. výslovně nereprobuje osvobození účastníka řízení od povinnosti platit soudní poplatek v případě „svévolného uplatňování práva“, úvaha v naznačeném smyslu musí být imanentní součástí posouzení specifických okolností žádosti a individuálních poměrů žadatele a uplatní se tedy i v soudním řízení správním. Opačný závěr by byl v přímém rozporu s účelem tohoto institutu, jenž primárně brání tomu, aby účastník řízení nemohl pouze pro svou nepříznivou majetkovou situaci uplatňovat své právo u soudu. Usnesení, kterým městský soud nevyhoví žádosti o osvobození od soudních poplatků v případě evidentního zneužívání práva na přístup k soudu, nemůže být s posledně jmenovaným právem účastníka řízení v rozporu.

Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovatce, že její úloha jako odborové organizace, ať již vyplývající z povahy věci či výslovně zakotvená v jejích stanovách, v žádném případě neomezuje její ústavně zaručené právo na svobodný přístup k informacím. V tomto ohledu tedy nelze, jak do určité míry naznačuje městský soud, omezovat právní subjektivitu stěžovatelky na pouhé plnění úkolů předvídaných ve stanovách. Nejvyšší správní soud taktéž podotýká, že z pouhého údaje o četnosti sporů iniciovaných stěžovatelkou pochopitelně nelze *eo ipso* usuzovat na zneužití práva. Stěžovatelka se však hrubě mylí, konstatuje-li, že zneužití práva na svobodný přístup k informacím, resp. práva na přístup k soudu, vůbec nepřichází v úvahu, případně že je *a priori* vyloučeno, aby stěžovatelkou zvolený postup byl výkonem práva v rozporu s dobrými mravy. Na tomto místě je nutno připomenout, že koncept zneužití práva je obecným institutem, jenž nemůže být ani zde pojmově vyloučen.

Nejvyšší správní soud přisvědčil městskému soudu, že četnost sporů iniciovaných stěžovatelkou a její předsedkyní, stejně jako jejich podstata a postup stěžovatelky v jejich rámci legitimně vede k závěru, že stěžovatelka, ovlivněna finančními spory se zaměstnavatelem, u něhož působí, šikanózně zneužívá nástroje zakotvené zákonem o svobodném přístupu k informacím. Přitom důsledně využívá i nástroje správního soudnictví. V některých případech stěžovatelka nepochybně nepostupuje s cílem dobrat se meritorního rozhodnutí ve sporné věci. K tomu se ostatně vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 8. 2009, čj. 8 As 49/2009 - 113, www.nssoud.cz, což v napadeném usnesení neopomněl městský soud zdůraznit. Procesní aktivita ve zmíněné věci ukazuje účelovost postupu stěžovatelky, která v rámci řízení operativně mění procesní stanoviska, a to nikoli v úmyslu dobrat se meritorního rozhodnutí v souzené věci. Nelze než podotknout, že přestože byly citované závěry učiněny ve vztahu k žádosti (původní) stěžovatelky o ustanovení zástupce, jsou použitelné i v nyní posuzované věci. Jak bylo uvedeno výše, jde o konkrétní příklad zneužití práva (původní) stěžovatelkou.

Nejvyšší správní soud přitakal městskému soudu také v tom směru, že závěry o pokračujícím zneužívání práva lze činit s ohledem na rozsah, povahu a postup ve sporech iniciovaných nejen stěžovatelkou, ale i původní stěžovatelkou či její předsedkyní. Jakkoliv je totiž

třeba z hlediska právní subjektivity tyto subjekty odlišit, je zřejmé, že se *de facto* jedná o úkony jednoho jediného subjektu, a to předsedkyně stěžovatelky.

Zároveň je třeba důrazně odmítnout, že by Nejvyšší správní soud shora přijatými závěry omezoval stěžovatelku na jejím právu na informace či přístup k soudu. Obdobně Nejvyšší správní soud stěžovatelku neomezuje ani pokud jde o možnost vedení podobných sporů v budoucnu. Správní soudy se musí nadále zabývat každou případnou žádostí stěžovatelky či předsedkyně stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků a posuzovat konkrétní okolnosti jednotlivých případů. Je však třeba připomenout i regulační funkci soudních poplatků. Stěžovatelka jistě může řešit své spory se zaměstnavatelem způsobem, jakým doposud činí, nemělo by se tak ovšem dít za neustávající podpory státního rozpočtu. Nelze totiž ponechat bez povšimnutí, že množství a zejména charakter sporů vedených stěžovatelkou ve spojení s osvobozováním stěžovatelky od soudních poplatků vedl zatím spíše k neúměrné eskalaci její procesní aktivity, jen zřídka motivované snahou dobrat se meritorního rozhodnutí.

Uvedla-li stěžovatelka, že závěr o šikanózním výkonu práva je překvapivým tvrzením, které nebylo obsaženo v odůvodnění původního usnesení městského soudu, je tato skutečnost pro nyní posuzovanou věc bez významu. Absence odůvodnění odklonu od dosavadní rozhodovací praxe byla důvodem zrušení původního usnesení městského soudu pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Zahrnul-li tedy nyní městský soud do odůvodnění napadeného usnesení úvahu v tomto směru, postupoval v souladu se závazným právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem. Namítla-li stěžovatelka, že se od vydání prvního usnesení městského soudu, kterým stěžovatelce nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, počet správních žalob ve věci neposkytování informací v podstatě nezměnil, nelze než podotknout, že ani tato skutečnost nemá ve vztahu k posuzované věci žádný význam. I na tomto místě totiž městský soud pouze vyhověl výtkám vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudku čj. 8 As 20/2008 - 50, když v rámci zdůvodnění odklonu od dosavadní praxe vyčíslil počet řízení vedených u městského soudu, v nichž stěžovatelka či její předsedkyně figurují v roli žalobkyň. Ostatně, i nyní vedené řízení svědčí o tom, že množství podání stěžovatelky a její procesní aktivita nesouvisí s žalobami za období posledního roku, na které stěžovatelka upozornila.

Namítla-li stěžovatelka, že postup městského soudu je veden úmyslem zabránit vzniku dalších možných nároků stěžovatelky na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem městského soudu, není možno jí v tomto ohledu přisvědčit. Nelze než opětovně zdůraznit, že městský soud řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, z jakých důvodů není podle jeho názoru namístě přiznat stěžovatelce dobrodíní osvobození od soudních poplatků.

Lze tedy uzavřít, že městský soud nijak nepochybil, zabýval-li se v rámci posouzení naplnění předpokladů pro osvobození stěžovatelky od povinnosti platit soudní poplatek tím, zda svá práva nezneužívá. Vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem, městský soud podrobně odůvodnil, co ho vedlo k odklonu od dosavadního přístupu ve vztahu ke stěžovatelce. Nejvyšší správní soud podotýká, že zamýšlí-li stěžovatelka vést v takovém rozsahu spory obdobného obsahu a zejména při nich postupovat způsobem, jak v současné době činí, je třeba, aby tyto spory vedla s vědomím existence povinnosti platit soudní poplatek. V tomto směru přitom není podstatné, zda se předmět sporu dotýká pracovníprávní či jiné problematiky. Ani tuto stížní námitku tak Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

Nejvyšší správní soud neshledal napadené usnesení nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení podle obsahu spisů nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. března 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu